

EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 23.1.2024
COM(2024) 19 final

2024/0009 (NLE)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

over het namens de Europese Unie in te nemen standpunt in de Associatieraad die is ingesteld bij de Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds, inzake de wijziging van Protocol nr. 4 bij die overeenkomst betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking

TOELICHTING

1. ONDERWERP VAN HET VOORSTEL

Dit voorstel betreft het besluit over het namens de Unie in te nemen standpunt in de Associatieraad van de Associatieovereenkomst tussen de EU en Egypte in verband met de voorgenomen vaststelling van een besluit tot wijziging van Protocol nr. 4 bij de Associatieovereenkomst tussen de EU en Egypte.

2. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

2.1. De Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds

De Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, ende Arabische Republiek Egypte, anderzijds¹ (“de overeenkomst”) heeft ten doel de voorwaarden vast te leggen voor de geleidelijke liberalisering van het goederen-, diensten- en kapitaalverkeer. De overeenkomst is op 1 juni 2004 in werking getreden.

2.2. De Associatieraad

De Associatieraad die is opgericht overeenkomstig de bepalingen van artikel 74 van de overeenkomst, kan besluiten de bepalingen van Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking te wijzigen (artikel 3 van Protocol nr. 4²). Besluiten en aanbevelingen van de Associatieraad worden vastgesteld in onderlinge overeenstemming tussen de partijen (artikel 76 van de Associatieovereenkomst).

2.3. De beoogde handeling van de Associatieraad

Op de volgende vergadering of via briefwisseling zal de Associatieraad een besluit vaststellen over de wijziging van de bepalingen van Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking (“de beoogde handeling”).

De beoogde handeling heeft tot doel twee wijzigingen aan te brengen in de bepalingen van Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking, zoals beschreven in punt 3.

De beoogde handeling zal voor de partijen bindend zijn overeenkomstig artikel 76, lid 2, van de Associatieovereenkomst.

3. NAMENS DE UNIE IN TE NEMEN STANDPUNT

Algemene context

De Regionale Conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels (“de conventie”) bevat bepalingen over de oorsprong van goederen die op grond van de desbetreffende overeenkomsten tussen de overeenkomstsluitende partijen worden verhandeld.

¹ PB L 304 van 30.9.2004, blz. 39.

² PB L 334 van 22.12.2015, blz. 64.

De EU en Egypte hebben de conventie op respectievelijk 15 juni 2011 en 9 oktober 2013 ondertekend.

De EU en Egypte hebben hun akte van aanvaarding op respectievelijk 26 maart 2012 en 23 april 2014 bij de depositaris van de conventie neergelegd. Als gevolg daarvan is op grond van artikel 10, lid 2, van de conventie de conventie voor de EU en Egypte op respectievelijk 1 mei 2012 en 1 juni 2014 in werking getreden.

In artikel 6 van de conventie is bepaald dat elke partij de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat de conventie daadwerkelijk wordt toegepast. Daartoe moet de Associatieraad, opgericht bij de Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds, een besluit nemen om de regels van de conventie op te nemen in Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking. Dit is gebeurd door in Protocol nr. 4 een verwijzing naar de conventie op te nemen, zodat deze toepasbaar wordt.

Tegelijkertijd heeft het proces tot wijziging van de conventie geleid tot een nieuwe reeks gemoderniseerde en flexibelere oorsprongsregels. De formele wijziging van de conventie is op 7 december 2023 met eenparigheid van stemmen door de overeenkomstsluitende partijen aangenomen. De gewijzigde conventie geldt echter pas vanaf 1 januari 2025

Tegen deze achtergrond heeft Egypte verzocht in afwachting van het resultaat van het wijzigingsproces de nieuwe reeks oorsprongsregels zo spoedig mogelijk toe te passen als alternatief voor de huidige regels van de conventie. Dit verzoek wordt hieronder toegelicht.

Algemene toepassing van de overgangsregels van oorsprong

De bedoeling van deze alternatieve oorsprongsregels (de zogenoemde overgangsregels) is dat de EU en Egypte ze voorlopig, op facultatieve en bilaterale basis, toepassen in afwachting van inwerkingtreding van de wijziging van de conventie. Zij zijn bedoeld om te worden toegepast als alternatief voor de regels van de conventie, aangezien de regels van de conventie geen afbreuk doen aan de beginselen die in de desbetreffende overeenkomsten en andere daarmee verband houdende bilaterale overeenkomsten tussen de overeenkomstsluitende partijen zijn opgenomen. Deze regels zullen dus niet verplicht zijn, maar kunnen optioneel worden toegepast door marktdeelnemers die preferenties wensen op basis van de alternatieve regels en niet op basis van de regels van de conventie. Zij zijn niet bedoeld om de conventie te wijzigen, die van toepassing zal blijven tussen de overeenkomstsluitende partijen, en zullen de rechten en plichten van de overeenkomstsluitende partijen bij de conventie niet wijzigen.

Sinds 1 september 2021 is tussen de partijen bij de conventie reeds een netwerk van bilaterale protocollen inzake oorsprongsregels in werking getreden, waardoor de overgangsregels van toepassing zijn geworden³. Het proces ter uitvoering van de overgangsregels met de overige partijen is lopende, en hangt af van de voltooiing door de partijen van de vaststellingsprocedures. Dit netwerk maakt het gebruik van cumulatie mogelijk tussen de overeenkomstsluitende partijen die de overgangsregels toepassen.

Begin 2021 heeft de EU Egypte een voorstel⁴ doen toekomen om deze alternatieve oorsprongsregels vast te stellen. Tijdens het laatste Subcomité douanesamenwerking, dat op 18 oktober 2022 in Caïro plaatsvond, deelde Egypte de EU mee dat deze regels werden

³ PB C 51 van 10.2.2023, blz. 1.

⁴ ST 11999/20 van 27 november 2020 en ST 11075/20 op <http://register.consilium.europa.eu>

aanvaard met als enige voorbehoud een voetnoot⁵ in artikel 8, lid 4, van aanhangsel A. Het is dus noodzakelijk een nieuw voorstel in te dienen zonder deze voetnoot. Het schrappen van deze voetnoot verplicht de exporteurs van beide partijen om in geval van diagonale cumulatie de naam van de gemeenschappelijke partners op de bewijzen van oorsprong te vermelden. Dit heeft een beperkte impact op exporteurs en zal hen in staat stellen gebruik te maken van de overgangsregels van oorsprong tussen de EU en Egypte.

Permeabiliteit van de regels tussen de PEM-conventie en de overgangsregels van oorsprong

Dankzij de overgangsregels is er sprake van permeabiliteit tussen de twee reeksen oorsprongsregels: er kan een bewijs van oorsprong achteraf worden afgegeven op basis van een bewijs dat overeenkomstig de regels van de PEM-conventie is afgegeven, met inachtneming van de voorwaarde dat de producten in kwestie voldoen aan de vereisten van beide reeksen regels (artikel 21, lid 1, punt d).

Na de toepassing van de overgangsregels van oorsprong tussen andere overeenkomstsluitende partijen in de PEM-zone parallel aan de regels van de PEM-conventie, hebben de belanghebbenden de Commissie erop gewezen dat het naast elkaar bestaan van de twee reeksen regels een correcte toepassing van de overgangsregels in de weg staat vanwege de omslachtige procedure voor de toepassing van de permeabiliteit tussen de twee reeksen regels, zoals bepaald in de overgangsregels.

De overeenkomstsluitende partijen die de overgangsregels toepassen, zijn overeengekomen dat een bewijs van oorsprong dat is afgegeven op grond van de oorsprongsregels van de PEM-conventie *automatisch* als geldig moet worden beschouwd op grond van de overgangsregels van oorsprong, mits aan drie voorwaarden is voldaan:

- (1) permeabiliteit mag **niet** mogelijk zijn als de oorsprong wordt verkregen door toepassing van cumulatie met materialen (of verwerking) van oorsprong uit een partij bij de PEM-conventie die de overgangsregels niet toepast, of waarmee cumulatie niet mogelijk is;
- (2) permeabiliteit moet uitsluitend worden beperkt tot producten waarvoor de overgangsregels soepeler zijn dan die van de PEM-conventie;
- (3) alleen producten die aan de oorsprongsregels van de PEM-conventie voldoen, kunnen volgens de overgangsregels als van oorsprong worden beschouwd.

Deze aanpak zou een wijziging vereisen van de verschillende bilaterale handelsregelingen tussen de EU en haar partners die de overgangsregels van oorsprong toepassen, namelijk een wijziging van het protocol inzake oorsprongsregels (artikel 8, lid 1, punt b), van aanhangsel A van het protocol inzake oorsprongsregels) bij de verschillende bilaterale handelsovereenkomsten.

Egypte heeft verzocht om van meet af aan de automatische permeabiliteit in de nieuwe reeks alternatieve regels op te nemen.

Het door de EU in de Associatieraad in te nemen standpunt moet door de Raad worden vastgesteld.

⁵ “De partijen komen overeen af te zien van de eis om de in artikel 8, lid 3, bedoelde vermelding in het bewijs van oorsprong op te nemen.”

De voorgestelde wijzigingen zijn, voor zover zij betrekking hebben op de huidige conventie, technisch van aard en hebben geen invloed op de inhoud van het thans geldende protocol inzake oorsprongsregels. Zij vereisen dus geen effectbeoordeling.

3.1. Nadere informatie over de alternatieve oorsprongsregels

De voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de invoering van de alternatieve reeks oorsprongsregels die sinds 1 september 2021 reeds tussen de EU en 13 partners in werking zijn getreden⁶, bieden meer flexibiliteit en omvatten moderniseringselementen, waarover de Unie reeds overeenstemming heeft bereikt in andere bilaterale overeenkomsten (de Brede Economische en Handelsovereenkomst tussen de EU en Canada, de vrijhandelsovereenkomst tussen de EU en Vietnam, de economische partnerschapsovereenkomst tussen de EU en Japan, de economische partnerschapsovereenkomst tussen de EU en de Ontwikkelingsgemeenschap van Zuidelijk Afrika) of preferentiestelsels (stelsel van algemene preferenties). Dit zijn de voornaamste wijzigingen:

a) Geheel en al verkregen producten – voorwaarden inzake “schepen”

De zogenoemde voorwaarden inzake schepen in de alternatieve reeks regels (artikel 3, lid 2, van de overgangsregels) zijn eenvoudiger en zorgen voor meer flexibiliteit. In vergelijking met de huidige tekst van (artikel 4, lid 2, van aanhangsel I bij de PEM-conventie) (d.w.z. specifieke eisen voor de bemanning); andere zijn gewijzigd met het oog op een verdere versoepeling (eigendom).

b) Toereikende be- of verwerking – Op basis van gemiddelden

De voorgestelde reeks alternatieve regels (artikel 4 van de overgangsregels) biedt de exporteur de flexibiliteit om de douaneautoriteiten te verzoeken de prijs af fabriek en de waarde van de niet van oorsprong zijnde materialen te berekenen op basis van een gemiddelde om rekening te houden met de schommelingen van de kosten en de wisselkoersen. Dit moet exporteurs meer voorspelbaarheid bieden.

c) Tolerantie

De huidige tolerantie (artikel 5 van aanhangsel I bij de PEM-conventie) bedraagt 10 % van de prijs af fabriek van het product.

De voorgestelde tekst (artikel 5 van de overgangsregels) voorziet voor landbouwproducten in een tolerantie van 15 % van het nettogewicht van het product en voor industrieproducten in een tolerantie van 15 % in waarde van de prijs af fabriek van het product.

Met de tolerantie in gewicht wordt een objectiever criterium ingevoerd en een drempel van 15 % zou voldoende flexibiliteit moeten bieden. Dit zorgt er ook voor dat internationale prijsschommelingen van grondstoffen geen gevolgen hebben voor de oorsprong van landbouwproducten.

d) Cumulatie

De voorgestelde tekst (artikel 7 van de overgangsregels) handhaaft diagonale cumulatie (artikel 3 van aanhangsel I bij de PEM-conventie) voor alle producten, op voorwaarde dat dezelfde reeks alternatieve oorsprongsregels wordt aanvaard door de bij de cumulatie betrokken partners. Bovendien voorziet de tekst in een algemene volledige cumulatie voor

⁶ PB C 51 van 10.2.2023, blz. 1.

alle producten, met uitzondering van textiel en kleding in de hoofdstukken 50 tot en met 63 van het geharmoniseerde systeem (GS).

Voorts voorziet de tekst voor producten van de GS-hoofdstukken 50 tot en met 63 in bilaterale volledige cumulatie. Tot slot zullen de Unie en Egypte over de mogelijkheid beschikken om overeen te komen dat de algemene volledige cumulatie ook voor producten van de GS-hoofdstukken 50 tot en met 63 geldt.

e) Gescheiden boekhouding

Volgens de huidige regels (artikel 20 van aanhangsel I bij de PEM-conventie) kunnen de douaneautoriteiten het gebruik van een gescheiden boekhouding toestaan wanneer “het aanzienlijke kosten of materiële moeilijkheden met zich brengt om afzonderlijke voorraden aan te houden”. De gewijzigde regel (artikel 12 van de overgangsregels) bepaalt dat de douaneautoriteiten het gebruik van een gescheiden boekhouding mogen toestaan indien “zowel van oorsprong als niet van oorsprong zijnde onderling vervangbare materialen worden gebruikt”.

Een exporteur hoeft bij het aanvragen van een vergunning voor het scheiden van de boekhouding niet langer te motiveren dat het aanhouden van afzonderlijke voorraden aanzienlijke kosten of materiële moeilijkheden met zich meebrengt; het zal volstaan om aan te geven dat onderling vervangbare materialen worden gebruikt.

In het geval van suiker, als een materiaal of als een eindproduct, hoeven de van oorsprong zijnde en niet van oorsprong zijnde voorraden niet langer fysiek gescheiden te worden gehouden.

f) Territorialiteitsbeginsel

Volgens de huidige regels (artikel 11 van aanhangsel I bij de PEM-conventie) mogen bepaalde be- of verwerkingen onder bepaalde voorwaarden buiten het grondgebied plaatsvinden, met uitzondering van de producten van de GS-hoofdstukken 50 tot en met 63, zoals textiel. De voorgestelde regels (artikel 13 van de overgangsregels) bevatten niet langer een uitzondering voor textiel.

g) Niet-wijziging

De voorgestelde niet-wijzigingsregel (artikel 14 van de overgangsregels ter vervanging van de bepalingen van de regel inzake rechtstreeks vervoer uit hoofde van artikel 12 van aanhangsel I bij de PEM-overeenkomst) voorziet in een versoepeling voor het verkeer van producten van oorsprong tussen de overeenkomstsluitende partijen. Dit moet voorkomen dat producten waarvan de oorsprong niet ter discussie staat, worden uitgesloten van het voordeel van het preferentiële tarief bij invoer, omdat niet is voldaan aan de formele vereisten van de bepaling inzake rechtstreeks vervoer.

h) Verbod op de teruggave of vrijstelling van douanerechten

Volgens de huidige regels (artikel 14 van aanhangsel I bij de PEM-conventie) is het algemene beginsel van het verbod op de teruggave van toepassing op materialen die worden gebruikt bij de vervaardiging van om het even welk product. In de voorgestelde regels (artikel 16 van de overgangsregels) wordt het verbod afgeschaft voor alle producten, met uitzondering van materialen die worden gebruikt bij de vervaardiging van producten die onder het toepassingsgebied van de GS-hoofdstukken 50 tot en met 63 vallen. De tekst voorziet echter ook in enkele uitzonderingen op het verbod op de teruggave van douanerechten op deze producten.

i) Bewijs van oorsprong

De tekst voorziet in één type bewijs van oorsprong (EUR.1 of oorsprongsverklaring - artikel 17 van de overgangsregels) in plaats van zowel EUR.1 als EUR-MED (artikel 16 van aanhangsel I bij de PEM-conventie), waardoor het systeem aanzienlijk wordt vereenvoudigd. Omdat fouten als gevolg van complexe regels zo worden vermeden, moet dit voor een betere naleving door de marktdeelnemers zorgen en het beheer door de douaneautoriteiten vergemakkelijken. Tegelijkertijd zou dit geen invloed mogen hebben op de mogelijkheid om oorsprongsbewijzen te controleren, die onveranderd blijft.

De voorgestelde regels (artikel 17, lid 3, van de overgangsregels) bevatten ook de mogelijkheid om overeen te komen dat een systeem van geregistreerde exporteurs (REX) wordt toegepast. Deze in een gemeenschappelijke databank geregistreerde exporteurs zullen zelf een attest van oorsprong moeten opstellen zonder daartoe de procedure van de toegelaten exporteur te doorlopen. Het attest van oorsprong heeft dezelfde juridische waarde als de oorsprongsverklaring of het certificaat inzake goederenverkeer EUR.1.

De voorgestelde regels voorzien ook in de mogelijkheid om overeen te komen dat elektronisch afgegeven en/of ingediende oorsprongsbewijzen worden gebruikt.

Om producten van oorsprong overeenkomstig de alternatieve regels te kunnen onderscheiden van producten van oorsprong overeenkomstig de conventie, moeten certificaten van oorsprong of factuurverklaringen die op de alternatieve regels zijn gebaseerd, een verklaring betreffende de toegepaste regels bevatten.

j) Geldigheid van een bewijs van oorsprong

Er wordt voorgesteld om de geldigheidsduur van een bewijs van oorsprong te verlengen van vier tot tien maanden (artikel 23 van de overgangsregels en artikel 23 van aanhangsel I bij de PEM-conventie). Ook dit moet voor een versoepeling van het verkeer van producten van oorsprong tussen de partijen zorgen.

3.2. Lijstregels

3.2.1. Landbouwproducten

a) Waarde en gewicht

De limiet van niet-oorsprongsmaterialen werd alleen uitgedrukt in waarde. De nieuwe drempels zijn uitgedrukt in gewicht om prijschommelingen en wisselkoersschommelingen te vermijden (bv. ex hoofdstukken 19, 20, 2105 en 2106) en tegelijk worden bepaalde drempels voor suiker geschrapt (bv. hoofdstuk 8 of GS 2202).

Met de alternatieve reeks regels wordt de drempel van gewicht verhoogd (van 20 % tot 40 %) en wordt voor een aantal posten de mogelijkheid geboden om te kiezen tussen waarde of gewicht. De wijziging heeft voornamelijk betrekking op de GS-hoofdstukken en -posten ex-1302, 1704 (alternatieve regels gewicht of waarde), 18 (1806: alternatieve regel gewicht of waarde), 1901.

b) Aanpassing aan inkooppatronen

Voor andere landbouwproducten (d.w.z. plantaardige oliën, noten, tabak) gelden flexibelere regels die zijn aangepast aan de economische realiteit, met name voor de GS-hoofdstukken 14, 15, 20 (met inbegrip van post 2008), 23 en 24. De alternatieve reeks regels zorgt voor een evenwicht tussen regionale en mondiale toelevering, zoals voor de hoofdstukken 9 en 12. De regels zijn ook vereenvoudigd (minder uitzonderingen) in de hoofdstukken 4, 5, 6, 8, 11 en ex 13.

3.2.2. *Industrieproducten (behalve textiel)*

Het voorgestelde compromis bevat aanzienlijke veranderingen ten opzichte van de huidige regels:

- met betrekking tot een aantal producten bevat de huidige regel voor het hoofdstuk een dubbele cumulatieve voorwaarde. Dit wordt één enkele voorwaarde (GS-hoofdstukken 74, 75, 76, 78 en 79);
- een groot aantal specifieke regels die afwijken van de regel van het hoofdstuk, zijn geschrapt (GS-hoofdstukken 28, 35, 37, 38 en 83). Deze horizontalere benadering is overzichtelijker voor de marktdeelnemers en de douanediens ten;
- aan de huidige regel van het hoofdstuk wordt een alternatieve regel toegevoegd die de exporteur meer keuzemogelijkheden biedt om aan het oorsprongscriterium te voldoen (hoofdstukken 27, 40, 42, 44, 70 en 83, 84 en 85).

Al deze wijzigingen leiden tot geactualiseerde en gemoderniseerde lijstregels, wat het in het algemeen gemakkelijker maakt om te voldoen aan het criterium voor het verkrijgen van de oorsprongsstatus van een product. De bovengenoemde mogelijkheid om de prijs af fabriek en de waarde van niet van oorsprong zijnde producten te berekenen op basis van een gemiddelde over een bepaalde periode, zal voor de exporteurs bovendien een verdere vereenvoudiging met zich meebrengen.

3.2.3. *Textiel*

Wat textiel en kleding betreft, zijn er nieuwe opties met betrekking tot passieve veredeling en toleranties. Ook zijn er nieuwe oorsprongsverleningsprocessen voor deze producten geïntroduceerd, met name voor weefsels die gemakkelijker beschikbaar zouden worden. Tot slot zal de volledige bilaterale cumulatie ook op deze producten van toepassing zijn. Met deze cumulatie zal bij het productieproces in de cumulatiezone rekening kunnen worden gehouden met de be- en verwerking van textielstoffen (d.w.z. weven, spinnen enz).

4. RECHTSGRONDSLAG

4.1. Procedurele rechtsgrondslag

4.1.1. *Beginselen*

Artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) voorziet in de vaststelling van besluiten tot bepaling van “*de standpunten die namens de Unie worden ingenomen in een krachtens een overeenkomst opgericht lichaam, wanneer dit lichaam handelingen met rechtsgevolgen vaststelt, met uitzondering van handelingen tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van het akkoord*”.

Het begrip “*handelingen met rechtsgevolgen*” omvat tevens handelingen die rechtsgevolgen hebben uit hoofde van het op het betrokken lichaam toepasselijke internationale recht. Onder dit begrip vallen tevens instrumenten die niet bindend zijn uit hoofde van het internationale recht, maar die “*beslissende invloed [hebben] op de inhoud van de regelgeving die de wetgever van de Unie vaststelt*”⁷.

⁷ Arrest van het Hof van 7 oktober 2014, Bondsrepubliek Duitsland/Raad van de Europese Unie, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punten 61 tot en met 64.

4.1.2. Toepassing op het onderhavige geval

De Associatieraad is een orgaan dat is ingesteld bij een overeenkomst, zijnde de Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds.

Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 4 bij deze Europees-mediterrane overeenkomst kan de Associatieraad besluiten de bepalingen van dit protocol te wijzigen.

De door de Associatieraad vast te stellen handeling is een handeling met rechtsgevolgen. De beoogde handeling zal bindend zijn uit hoofde van het internationale recht overeenkomstig artikel 76, lid 2, van de Associatieovereenkomst.

De beoogde handeling strekt niet tot aanvulling of wijziging van het institutionele kader van de overeenkomst.

De procedurele rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 218, lid 9, VWEU.

4.2. Materiële rechtsgrondslag

4.2.1. Beginselen

De materiële rechtsgrondslag voor een overeenkomstig artikel 218, lid 9, VWEU te nemen besluit wordt in de eerste plaats bepaald door de doelstelling en de inhoud van de beoogde handeling ten aanzien waarvan namens de Unie een standpunt moet worden ingenomen.

4.2.2. Toepassing op het onderhavige geval

De doelstelling en inhoud van de beoogde handeling hebben in de eerste plaats betrekking op het gemeenschappelijk handelsbeleid.

De materiële rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is derhalve artikel 207, lid 3, en artikel 207, lid 4, eerste alinea, VWEU.

4.3. Conclusie

De rechtsgrondslag voor het voorgestelde besluit is artikel 207, lid 3, en artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 9, VWEU.

5. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

Het uitgangspunt voor de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de invoering van de alternatieve reeks oorsprongsregels is dat de oorsprongsregels moeten worden gemoderniseerd om ze in overeenstemming te brengen met de nieuwe trends in de recente vrijhandelsovereenkomsten. De gewijzigde regels in de PEM-conventie bevatten voornamelijk elementen die de douaneprocedures vereenvoudigen of de regels moderniseren, zoals:

toereikende be- of verwerking – op basis van gemiddelden: meer voorspelbaarheid voor exporteurs, omdat de prijs af fabriek en de waarde van niet-oorsprongsmaterialen zullen worden berekend op basis van gemiddelden, rekening houdend met marktschommelingen;

bewijs van oorsprong: dit wordt vereenvoudigd doordat nog slechts één soort certificaat van oorsprong (EUR.1) zal worden gebruikt;

geldigheid van een bewijs van oorsprong: door de geldigheidsduur te verlengen van vier tot tien maanden, wordt het verkeer van oorsprongsproducten versoepeld.

Deze wijzigingen van de PEM-conventie hebben geen meetbare impact op de EU-begroting omdat zij hoofdzakelijk beperkt blijven tot het faciliteren van het handelsverkeer en het consolideren van moderne praktijken door de douaneautoriteiten. Zij bieden optionele facilitering op de gebieden die onder de bevoegdheid van de autoriteiten blijven zonder dat dit gevolgen heeft voor de inhoud van de regels (gescheiden boekhouding, bewijs van oorsprong, berekening op basis van gemiddelden). Sommige aspecten van de vereenvoudiging (zoals de minder zware eisen voor schepen) zorgen voor een grotere voorspelbaarheid doordat voorwaarden worden geschraapt die momenteel moeilijk te controleren zijn door de douaneautoriteiten, terwijl andere aspecten (niet-wijziging) betrekking hebben op de logistiek zonder dat zij een impact hebben op de inhoud van de regels.

Hoewel de bepalingen inzake verbod op teruggave van douanerechten zijn gewijzigd, blijft dit verbod van kracht in de textiel- en kledingsector, die een van de belangrijkste sectoren van de handel in de PEM-zone blijft. De gewijzigde regels codificeren de status quo door het verbod dat momenteel met sommige overeenkomstsluitende partijen wordt toegepast, te handhaven. De voorgestelde veralgemening van volledige cumulatie in de PEM-zone strekt ertoe de bestaande handelspatronen binnen de zone en de complementariteit ervan te versterken, maar zou geen noemenswaardig effect mogen hebben op de door de EU geïnde douanerechten, omdat producten die onder de cumulatie vallen, zullen moeten voldoen aan specifieke eisen inzake toegevoegde waarde in de zone om in aanmerking te komen voor preferenties, zoals momenteel het geval is.

De wijzigingen van de lijstregels in de sector van landbouwproducten en verwerkte landbouwproducten zijn hoofdzakelijk methodologische aanpassingen zonder gevolgen voor de inhoud van de regels. De bestaande drempels die zijn uitgedrukt in waarde, zullen voortaan worden uitgedrukt in gewicht. Dit criterium is objectiever en kan gemakkelijker worden gecontroleerd door de douaneautoriteiten. De vereenvoudiging van de productspecifieke regels voor industrieproducten zou slechts een beperkt effect mogen hebben op de inkomsten uit douanerechten, aangezien zij in veel gevallen eerder zal zorgen voor een wijziging van inkooppatronen dan een stijging van de preferentiële invoer uit PEM-landen ter vervanging van invoer die voordien aan invoerrechten onderworpen was. De gevolgen van deze wijzigingen voor de inkomsten uit douanerechten zijn dus niet kwantificeerbaar. Wat de handel en de gevolgen voor het gebruik van preferenties betreft, leggen de versoepelingen van de nieuwe regels de nadruk op economische integratie in de hele zone, bijvoorbeeld in de textielsector waar al in zeer sterke mate gebruik wordt gemaakt van preferenties. De verbeterde regels inzake textiel en cumulatie strekken er hoofdzakelijk toe de reeds bestaande regionale integratie en beschikbaarheid van materialen in de zone te versterken in plaats van meer niet-oorsprongsmaterialen van buiten de zone te laten invoeren.

6. BEKENDMAKING VAN DE BEOOGDE HANDELING

Aangezien de handeling van de Associatieraad de Associatieovereenkomst zal wijzigen, is het passend de handeling na de vaststelling ervan in het *Publicatieblad van de Europese Unie* bekend te maken.

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

over het namens de Europese Unie in te nemen standpunt in de Associatieraad die is ingesteld bij de Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds, inzake de wijziging van Protocol nr. 4 bij die overeenkomst betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 207, lid 3, en artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 9,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) De Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds (“de overeenkomst”) is bij Besluit 2004/635/EG van de Raad⁸ door de Unie gesloten en is op 1 juni 2006 in werking getreden. De overeenkomst omvat Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking.
- (2) Overeenkomstig artikel 3 van Protocol nr. 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking⁹ kan de bij artikel 74, eerste alinea, van de overeenkomst opgerichte Associatieraad (“Associatieraad”) besluiten de bepalingen van dit protocol te wijzigen. Overeenkomstig artikel 76, tweede alinea, van de overeenkomst zijn de besluiten van de Associatieraad bindend voor de partijen, die de nodige maatregelen treffen voor de uitvoering ervan.
- (3) De Associatieraad zal op de volgende vergadering of via briefwisseling een besluit vaststellen over de voorgestelde wijziging van Protocol nr. 4.
- (4) Het is daarom passend het standpunt te bepalen dat namens de Unie moet worden ingenomen in de Associatieraad, aangezien het besluit van de Associatieraad voor de Unie bindend zal zijn.
- (5) De Regionale Conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels (“de conventie”) is door de Unie gesloten bij Besluit 2013/93/EU

⁸ Besluit van de Raad van 21 april 2004 betreffende de sluiting van de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds (PB L 304 van 30.9.2004, blz. 38).

⁹ Besluit nr. 1/2015 van de Associatieraad EU-Egypte van 21 september 2015 (PB L 334 van 22.12.2015, blz. 62)

van de Raad¹⁰ en is voor de Unie in werking getreden op 1 mei 2012. Deze conventie bevat bepalingen over de oorsprong van goederen die op grond van de desbetreffende overeenkomsten tussen de partijen worden verhandeld en deze bepalingen zijn van toepassing onverminderd de beginselen in die overeenkomsten.

- (6) In artikel 6 van de conventie is bepaald dat elke partij de nodige maatregelen neemt om ervoor te zorgen dat de conventie daadwerkelijk wordt toegepast. Daartoe moet de Associatieraad een besluit vaststellen waarbij in Protocol nr. 4 bij de overeenkomst een dynamische verwijzing naar de conventie wordt opgenomen, zodat steeds wordt verwezen naar de recentste versie van de geldende conventie.
- (7) De gesprekken over de wijziging van de conventie hebben ertoe geleid dat een nieuwe reeks gemoderniseerde en flexibelere oorsprongsregels is opgenomen in de conventie. De Unie en Egypte hebben kenbaar gemaakt dat zij, in afwachting van het definitieve resultaat van het wijzigingsproces, de nieuwe regels zo spoedig mogelijk bilateraal willen toepassen als alternatief voor de huidige regels.
- (8) Begin 2021, na de aanneming door de Raad van een besluit¹¹ tot vaststelling van het EU-standpunt in de Associatieraad, heeft de EU Egypte het ontwerpbesluit toegezonden dat door de Associatieraad moest worden aangenomen met het oog op de uitvoering van de overgangsregels van oorsprong. Tijdens het laatste Subcomité douanesamenwerking, dat op 18 oktober 2022 in Caïro plaatsvond, deelde Egypte de EU mee dat deze regels werden aanvaard met als enige voorbehoud de ontheffing van de verplichting in artikel 8, lid 4, van aanhangsel A, waardoor het besluit van de Raad van de EU dus niet langer toepasselijk is. Daarom moet bij een nieuw besluit van de Raad het nieuwe standpunt van de EU in de Associatieraad EU-Egypte worden vastgesteld.
- (9) Beide partijen zijn overeengekomen geen ontheffing te verlenen van de verplichting voor marktdeelnemers om in geval van diagonale cumulatie de naam van de gemeenschappelijke partners op de bewijzen van oorsprong te vermelden.
- (10) Tijdens de eerste technische vergadering over de overgangsregels van oorsprong die op 5 februari 2020 in Brussel plaatsvond, zijn de meeste partijen bij de conventie, waaronder de EU en Egypte, overeengekomen de herziene regels van de conventie (“de overgangsregels van oorsprong”) parallel aan de regels van de conventie uit te voeren, op een bilaterale overgangsbasis, in afwachting van de vaststelling van de herziene regels van de conventie.
- (11) Sinds 1 september 2021 is tussen de partijen bij de conventie reeds een netwerk van bilaterale protocollen inzake oorsprongsregels in werking getreden, waardoor de overgangsregels van toepassing zijn geworden¹². Het proces ter uitvoering van de overgangsregels met de overige partijen is lopende, en hangt af van de voltooiing door de partijen van de vaststellingsprocedures.

¹⁰ Besluit 2013/93/EU van de Raad van 14 april 2011 betreffende de ondertekening, namens de Europese Unie, van de regionale conventie betreffende de pan-Euro-mediterrane preferentiële oorsprongsregels (PB L 54 van 26.2.2013, blz. 4).

¹¹ Besluit (EU) 2020/2064 van de Raad van 7 december 2020 over het namens de Europese Unie in te nemen standpunt in de Associatieraad die is ingesteld bij de Europees-mediterrane Overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische Republiek Egypte, anderzijds, inzake de wijziging van die overeenkomst door de vervanging van Protocol 4 betreffende de definitie van het begrip “producten van oorsprong” en methoden van administratieve samenwerking (PB L 424 van 15.12.2020, blz. 31).

¹² PB C 51 van 10.2.2023, blz. 1.

- (12) Het doel van de overgangsregels van oorsprong is soepelere oorsprongsregels in te voeren om de kwalificatie van preferentiële oorsprong voor goederen te vergemakkelijken. Aangezien de overgangsregels van oorsprong over het algemeen soepeler zijn dan die van de conventie, kunnen goederen die aan de regels van de conventie voldoen, ook worden aangemerkt als van oorsprong krachtens de overgangsregels van oorsprong, met uitzondering van sommige landbouwproducten die zijn ingedeeld onder de hoofdstukken 2, 4 tot en met 15, 16 (behalve verwerkte visserijproducten) en 17 tot en met 24.
- (13) De overgangsregels van oorsprong zijn van toepassing naast de oorsprongsregels van de conventie, waardoor twee afzonderlijke zones van cumulatie ontstaan. Daarom is in artikel 8 van aanhangsel A de algemene toepassing van de permeabiliteit tussen de conventie en de overgangsregels van oorsprong ingevoerd.
- (14) Het standpunt van de Unie in de Associatieraad moet derhalve worden gebaseerd op het ontwerpbesluit,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Het namens de Unie in de Associatieraad in te nemen standpunt is gebaseerd op de aan dit besluit gehechte ontwerphandeling van de Associatieraad.

Artikel 2

Dit besluit is gericht tot de Commissie.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*